

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta are de 2 ori: Mercuria și Dumineca, Foliu, candu conotdu ajutoriela. — Pretului: pe la un fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Trierterio 16 fl. v. a. pe unu anu s'au 3 galbini mon. suanotria.

Brasiovu 15/3 Septembrie 1867.

Se prenumera, la postelo c. r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie 8 cr. Taca's timbrala a 30 cr. de facare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvania.

Pietate catra Archereculu SIULUTIU.

Prea tristulu telegramu alu Gazetii Nr. 67 a. c., ca in vestimentulu dojlului anuntia pierderea cea aducata suferita a antumitorulu nationalu „**Siulutu**” rechiamu in opidulu nostru Orlatu la seriosa meditatieone pietatea noastra in fi sufletesici catra pre venerandulu loru Meceanate — acum fisicece disparutu! —

Atare pietate s'au dovedita indatu prin tristulu tonu funebreale sin campanerulu din 8 pana in 10 l. c. si inaintea altarulu Dilescu in ziua talariei Capului St. Ioanu, pentru reasiedarea sufletulu in domnulu admortulu anteluptatoriu alu natiunei romane: **Metropolitulu Alessandru**, in curturile santiloru si dreptloru.

Ceremonia formalisimortarulu funebreale accompaniata de condolintia filorun preposi, no puse in laoremi; dar lacrimela in scurto devenira perae, candu d. prectu loale P. Bratu de pre amvonu cu voceli trunuranti schita notiile principale din vietu Esc. Sale; fatigile, luptele, pierderea profunda semivira, lubirea extraordinaia etc. etc. Proprietati caracteristice, pentru natiunea sa, de care, cum dise repausatulu parentu no de multu — numai mortea lu potu despartii!

La planu si jale no rechiamu oventulu amvonulu pentru stralucitul luealeru alu sermane nostre natiuni romane; la ingenuunchiare si rugatiuni ferbinti catra Dicuulu dreptati natiunice, de unu parte se lu odihneca in siululu lui Avramu, ca perfectu implinitoru datotindii si misiunii sale pometice; de alta parte se no tramita unu altulu ca **Alessandru** care cu aceea fidelitate se continue lupta sanci cause nationale, nesuindu la eluptarea ei mantuitoia.

Incheiandu prea trista serbatore cu: In veoi pomenirea lui si memoria ei eternalu e rogata Onorata Redactie a primi spre publicare pua neineunuta cunoscutia a filorun sufletesici facia cu Erculele nationalu, spijele in ochii celoru ce trescu dreptate! Te si dauu din midiuoloclu nostru Mare Romane si Mare Pastoru, inae Principale Tale si luptatu o aruncamu cu solidaritate toti romanu cei adeverati pe umerile nostre, si Franchetta Te va fi si arma noastra, pana candu vomu reesi cu reconecerea drepturiloru nostre politice nationale in tota mesura lor! Spiritulu Teu remane cu noi! Fi binecventatu!

Papiu.

Adunarea generale a Asociatiunii transilvane romane.

Tienua in 27/15 Aug. 1867 (ce autenticu)

In 27/15 Aug. serbatore St. Marii, dupa cultulu ddiescu adunanduse grasi membrii presentu si Asociatiunii dimpruna cu unu numeru frumosu de oseti, la 11 ore in sala redutulu s'au tienua a II-a siediinta a adunarei generale. Presidulu face inainte de tote a se citi protocolulu siediintei precedente prin notariulu ad hoc Iustinu Popiu, carele cu unele modificari neineunmate se aprobaza si verifica.

Inainte de a trece la ordinea dilei v. presiedate atrage atentunea adunarei la doue te-

legrame sosite Asociatiunii in ziua de eri din Bucuresci, carii ordza lncarorulu acestei adunari gen. succesu si reesire lorica.

Unlu adrestu presidulu adunari generali in Clusiu, dela v. pres. Asociatiunii d. can. T. Cipariu, carele de si se silia in departare, se vede totusi, ca cu anisnu cu sufletu ete in midiuoloclu nostro.

Altulu dela societatea literaria adnata in Bucuresci adrestu diti Pamfilu prot. in Clusiu submestnatu de d. Eliade presid. si Sbera secretariulu numitei societati, si inaintatu prin Urechia-Alessandrescu si Dr. Hodosiu membrii acestei societati. — Ambe acetate telegrame semne lverdate despre solidaritatea ce intrunecese astadi pre toti romanii sub flamura culturi nationale, electrisara animele membriloru si ale ascultatoriloru presentu, cari la cetireloru proropsea in cele mai entusiasmata strigari de „se traiesca!” ce preat ce nu mai voru se luete.

Abia se comjuse linisce, candu d. Dr. Ratiu isa oventulu si inceu sub impresiune bucurie generali propune, ca adonarea se grabeca a responde la acele felicitari fratresce cu asemenea rezultati cordiali, spre care scopu se no selga o comisiune de 3, inscrinata cu compunerea teostulu acelu respunsu, si cu eptuiera inaintare lui la loculu meitu.

Care propunere ridicanduse la valore de conotcu, se selgu prin aclamatiune dnu Dr. Ratiu, Balntu protopopulu Kosiei si Coroianu vicariu Selagiului.

Dupa acesta diti presiedite presenta adunarei doue recursuri, unlu alu Ioane Firdreanu din Clusiu care cere unu ajutoru de 60 fl. pentru terminarea studioloru sale chirurgice, altulu alu Iacobu Talbureanu maistru papcaru din Alba Iulia, care asemenea cere vrennu ajutoru dela Asociatiune.

Aceste recursuri la propunerea d. Antoneli se dau comisiunii bugetaria, ca se si de optiunea meritoria la timpul seu.

D. presiedu pune la ordinea dilei conformu programu cetirei disertatiuniloru restanti si pua intrebarea, care se se cetesca mai intai, a d. Vajda sau cea a d. Dr. Tinea?

Pana a nu decide inoa adunarea in privintia acesta d. Hoza not. cons. din Gherla propune a se ceti numele membriloru intrati de nou, care propunere inae candu prin acea declaratiune a d. capelanu Gregoriu Chita, o comisiunea respectiva inea nu si a incheiatu lucrarele sale.

Relauduse oana disertatiuniloru se decide a se ceti intai disertatiunea d. Vajda.

D. Vajda cere indalgintia adunarei, ca fiindu dinsulu impeditatu din cauza sanitaria, se se pota ceti disertatiunea sa prin d. Iosifu Popu jude cu cause si Mihailu Bohetulu, cea ce acceptanduse d. Iosifu Popu pasiescu pre tribuna si cetesce disertatiunea d. Vajda intitulata „Meditatiune asupra orecereli tenerimelei si asupra intrebarei, cum s'ar pota impedece saraacia poporulu si midiuoloclu, ca se capete stare bunisiora etc.”

Dupa d. Iosifu Popu continua cetirea disertatiunii d. M. Bohetulu, fiindu inae acetata disertatiune, pe care adunarea o asculta cu placere si atentione, pre lunga si fiindu tema, ce nu cumva absorbinduse timpul se no remana timpu indestalitoru pentru alte afaceri ale adunarei generali, d. Vajda se convolicea a se face prin d. Iosifu Popu numai unu scurtu prospectu din cea ce mai resta, din disertatiunea sa, care se alaturu la prot. sub g.

Inca sub decursulu cetirei acestei disertatiuni se infacioua comisiunea emisa pentru compunerea respunsulu tramitendu societatii literarie din Bucuresci, care cetinduse prin d. Dr.

Ratiu cu o mica modificata se aproba intre manifestari de bucuria si se dispune a se midiuoloclu numai de catu inaintarea aceluia la loculu meitu.

D. Dr. Maioru face intrebarea: au tiend se va siediinta si dopa amiedi-di? in care casu propune a se lua acum la dbatatore numai obiectulu mai scurtu si de mai mica insemnatate fiindu stentione membriloru acum pre fatigata.

La oara intrebare se responde decandatu din partea presidulu negativu, ca adica dopa amiedi nu se pota tiend siediinta din cauza scurtarei timpulu.

Presidulu pune la ordinea dilei cetirea reportoriloru comisiuniloru emise in siediinta precedente.

Mai intai se da locu comisiunei de 5 inscrinata cu examinarea reportulu secretariulu alu II depre lucrariile anuale ale comitetulu.

D. Nemezu ca referinte reporta, ca comisiunea a sfatu lucrurile comitetulu correspondente pre delphin otariei adunari gen. si incheia propunandu a se vota comitetulu pentru secretaria si ostenele, puse in duerata afaceriloru asociatiunii, multumita protocolarmente.

Adunarea isa reportulu spre cunoscutia plantu, era propunerea o primescu cu „se traiesca!”

D. Oroz referintele comisiunei emise pentru cercetarea scootelorule cetesce reportulu acestei comisiuni.

D. Dr. Maioru observandu din cetirea reportulu memoratu, ca unele puseiuni ar fi dificultate din partea comisiunei, propune a se lua acelu reportu din puseiune in puseiuna la examinarea, ca se se pota astufelii da mai usioru desluclarile necesare, care propunere acceptanduse, d. Oroz incepe a ceti reportulu de nou din puseiune in puseiune.

Puseiune 1) comisiunea afa: ca in casa asociatiunii pentru 10 esempl. din actele adunariului generali au incursu cu 45 cr. mai puciu, deci propune a se incasa suma acetata pre calesu. La desluclarea dela prin d. cassariu, adunarea trece preste acetata puseiune.

Puseiunea 2) comisiunea observandu, ca cassariulu asociatiunii d. Stejariu a compus scootelu le cu cea mare acuratata si ostendia, propune a se aduce pentru acetata multumita in acte.

Aceta propunere afa resunetu viu in animele membriloru si se redica la valore de conotcu intre aplaudu.

Se mai cetira si alte doue puseiuni, observandu inae unlu dintre membrii si acelu comisiuni, anome d. consultoru Pippisu, versatu in duerata ratiunibilu, se decide a se amena dbatatore acestora, precum si aceluorulate puseiuni pana la infaciouarea lui la siediinta.

D. presiedite da locu comisiunei de 3 inscrinata cu verificarea membriloru vechi si consocieria celoru noi. — D. Gabrielu Popu ca ref. cetesce numele si ofertele membriloru vechi, cari so solvitu rstantiele de pe anii trecut, asemenea si numele si ofertele membriloru intrati de nou in Asociatiune pe cari adunarea ii accepta intru orari de „traiesca!”

Ne mai potenduse continuu siediinta, penteruca timpul era acum pre inaintatu si observandu, ca unii dintre membrii chiamati prin afaceri urgenti familiari sau oficiose, au de cunget se plece alatu de demanetia catra casa, dupace dopa amiedi-di abia ar fi posibilu tienera siediintei, ca se pota totusi partiopu ei la actulu prea insemnatu alu alegerei oficalorulu, d. presiedite propune a se face alegerea in siediinta de mane indata la inceputa, ca asa cei, pe carii ii chiama impregiorarile oara casa, se se pota departa indatu dopa finirea actulu de alegere.

Aceta propunere provoca o discutie mai

indelongata, la care luara parte mai vertos d. Dr. Ratiu, Dr. Maioru, Rosu, Servianu Popovicu Nemescu si alti, unii sprigiundu propunerea, ceilalti dorindu a se continua siediinta' dopa amiedi.

In urma adunarea din respecta catra acei membri, cari sunt necesitati a se departa, decide e se continua siediinta' dopa amiedi, a numitu pentru actulu de algecia oficialioru. Cu arceda siediinta' se disolve la 3 ore dopa amiedi, provoduse membrii din partea partea siediinta' a se aduna erai pentru continuarea siediinta' dopa amiedi la 5 ore (Va urma.)

Reportulu

secr. II despre lucrarile si deciziunile mai insemnate ale comitetului Asociatiei transilvane romane in decursulu an. Asociatiei 1866/7.

(Urmasc.)

Comitetulu inse dupa o dezbateru mai indelungata si serioasa, de si reconore lipa'su suflentioru teneri stipendiati ai Asociatiei si de si fu aplacatu din tota anima si ajutora: totosi considerandu de o parte ca pocii bani preliminari pentru spese extraordinarie nu se intrebuinta pentru ajutoru la stipendii, fiindu acelia destinati cu totul spre alte scopuri si spese neprevedute ale Asociatiei, de alta parte considerandu si aceea impregiurarea destatulu de momentosa, ca adunarea gen. a Asociatiei tinuta in 1865 la Abrudu ince a reprobata spensura baniloru preliminaru spre alte scopuri, decatu numai spre scopulu deceptu; asti din motivele aduse comitetulu sa afla indemnatu a decide si resp. resolvi usnu numitoru teneri aplicanti, cumca elu nu se simte competentu ale pota asemna certulu ajutoru, ci i indrepta in asta'su privintia a recurge la prezenta adun. gen. ca singura competentu, a asemna ajutoru supletive preste stipendiale fipate si preliminaru (§ 44).

c) Comitetulu in urma reportulu facutu din partea secr. pimi spre cea mai placuta si imbecuroscu sciintia, contribuirea sumei de 50 galbeni transmis prin d. procuroru gen. Alex. Papiu Iliarianu la fondulu Asociatiei, si adunari prin zelosa si nobila starintia a diloru G. Gretianu presiedinte la cartea de castinne in Bucuresti si Alecs. Lupasou membru la aceea'su cartu, si totodesta se senti detoria a vota cea mai cadurosa multitudine nobilioru statorori si contributori, cari binevoira a veni si cu fapt'a in ajutorulu acestei Asociatiei.

Comitetulu deci in sensulu §16 din statele Asociatiei ne ave placuta detoria in nesu cu acestu reportu, a aduce la cunoschintia on. adunari numele P. T. a diloru contributori, cu aceea rogare, ca conformu §13 lit. d) din statele on. adun. gen. acceptandu de m. ordi, totodesta se se pota face necesariile dispoziitii pentru estradarea diplomelor de membri (§ 47).

d) Se primi cu pacine modificatiu programulu pentru adun. gen. prezente (§ 48), si in urma (§§ 49, 50).

X Siediinta' lunaria a comitetulu Asociatiei tinuta in 2 Iuliu c. n. a. c.

In asta'su siediinta' s'a practratu urmatorele: a) se prezenta conspectulu despre starea fondulu Asociatiei per timpulu acestei siediinte, carele avea in proprietate sa suma de 26.800 fl. v. a. (§ 51). b) Se aduse conchisu ca d. advocatu plenipotentiatu ala Asociatiei Mateiu Nicol', cercu comitetulu Asociatiei in inereduse ingrigirea de conservarea si aperearea drepturiloru Asociatiei facie cu legatulu Telechiann, — despre carele s'a referitu si in siediinta' adun. gen. dela Abrudu tinutu in 1865 — se fia pututu a servi comitetulu Asociatiei cu dealuori si informatiuni detaliste cu privire la numitulu legatu telechiann, statu in generalu, catu si in specie, ce privese mai de aproape'spunderea pretuluiu unei case darute Asociatiei prin testamentulu telechiannu din 16 Aprile 1861 si vandute in 1865 cu 320 fl. in folosulu Asociatiei, Acelea'su vendere s'a aprobatu si din partea adun. gen. a Asociatiei tinute la Abrudu in 27, 28 Augustu an. 1865 (vedi § 63). c) S'a adusa conchisu pentru publicarea per caia diornseloru nationale de temporu a termenulu pentru prezenta adun. gen. a Asociatiei, cum si pentru inconnoscintiaru incitulu magistratu cet. din Clusiu, despre timpulu adunarei gen. (§ 54). d) Se luara spre sciin-

tie interesele intrate la fondulu Asociatiei in 1-a Iuliu a. c. dopa couponi obligatiuniloru urb. si de statu istorice in proprietate Asociatiei.

XI Siediinta' lunaria a comitetulu Asociatiei tinuta in 13 Augustu c. n. a. c. (extraordinaria).

In asta'su siediinta' extraordinaria si cea mai de preorma per an. Asociatiei 1866/7, — carele exprisa acum — s'a practratu urmatorele:

a) S'a prezentatu conspectulu casei Asociatiei, carea per timpulu acestei siediinte avea proprietate sa suma de 27.258 fl. 9 or. (§ 57).

b) S'a examinat si statoritu bugetulu preliminaru pentru anul Asociatiei 1867/8, ce relele totodesta, cobormu conchisulu adusu in adunarea gen. a Asociatiei tinuta la Abrudu in 29 Aug. 1865 p. XXIII ce pre-tentata prin acesta'su on. adunari gen. spre examinare si acceptare, cu aceea observare, ca comitetulu Asociatiei la examinare si statoriu numitulu bugetu, a avutu in vedere suma de bani disponibile din capitalulu Asociatiei dopa tinerea §16 din statele (§ 58).

c) S'a facutu dispoziitioe necesarie pentru realizarea unei obligatiu sanatoice despre 24 fl. 80 or. v. a. o detoria, ce comon'a Cristioru in comit. Bihoruliu, o are la unii oameni din Vidra de susu comit. Albi inferioru pentru p'inaritulre per otarulu numite comune, si carea detoria comon'a Cristioru a oferitu in favorea fondulu Asociatiei trans. (§ 59).

d) S'a facutu dispoziitioe pentu realizarea unei poltie (Wechs) sanatorie despre 100 fl. v. a. o detoria, ce d. negutiurulu si proprietariu in Oradea mare Nic. Zsigu sen. o are la fostulu deregatori in Silvania Georgie Ratz, si carea a cedatu ca oferta in favorea Asociatiei, in asa o cedatu ca oferta, ca sciendiu comitetulu numita'su suma de 100 fl. v. a. dela d'bitorialu resp. 50 fl. v. a. se se incesare la fondulu Asociatiei transilvane romane, c'el'cevaliti 50 fl. v. a. se se strapuna fondulu Asociatiei literarie din Aradu (§ 60).

De si comitetulu Asociatiei nu e depina acestu, despre possibilitate realizarii mai usnu numitoru oferite: totosi si-a tinutu de detoria a pune p'asi necesarii pentru realizarea acelor'a.

e) S'a luatu spre sciintia, inuencorintiaru directiuni scolei capitale si preparandile din Prag'a, despre progresulu tenerioru ascultatori de preparandii si stipendiati ai Asociatiei Georgie Munteanu si Stefanu Torpanu, cari dopa tinerea aceli relatiuni, in decursulu anulu scol. 1866/7, su documentatu unu progresu multu timitoriu din obiectele propuse, dimprena cu o portare morale recomandabila (§ 61).

f) S'a practratu rogare't tenerioru ascultatori de preparandii in Prag'a: Georgie Munteanu si Stef. Torpanu, cari impartasindu comitetulu Asociatiei o programu despre obiectele, ce se propun la scoa' capitala (de m'atra) din Prag'a, unde studieza eli: totodesta cetu, ca comitetulu se propuna la adun. gen. prezente, ca aceea'se binevoiesca ale da' voia a studiezi in Germania, si a le asemna unu ad'jutu per lenga stipendialu avutu. (Va urma.)

Clusiu 6 Sept. Comisiunea compusa din m'ieloculu r. Governu pentradu se executeze mai cu intrepru causele dedunarii pamentulu si-a finitu consiliare si are de cogretu a mai cere si p'arile unoru domni de pamentu, cari posesu cunoschintia de asemenea lucruri si numei dopu aceea si va tramite propunerile la ministeru.

Aici am recomanda a se lu' in privire si cele scrise in petitiunea romaniloru de asta' era data la Maiestatu prin d. Dr. Ratiu, care ar' putu servi cu datele cele mai autentice si cu esperintia cea mai neutilatara. Asia, ca unilatralitate nasce spargeri de capu si rebolie. —

Milasiulu mare 2 Sept. 1867.

(Inchiaru.)

S'era'su tinutu din partea onoru perso'ne intieleginte vorbiri insofite'ore extra popularu, cari erau aplaudate, int're vivate pronuntiate numele „Iosifu Hosszu“. — Dupace s'a siediatu poporulu, intielegintia romana si maghiara, care se tinea de partia noastra, s'a adunatu la preutul locale, unde int're cantece nationale romane petreotece on music'a si mai

multe toaste, dintre cari „unulu pentru vietia si inflorirea natiunii romane“, altulu pentru „prentiema romana, care a conservatu limba romana si anulu romanu divinu in poporulu nostru“, dopa aceea pentru concordia, fratezitate si iubire, cari sunt noiele medilice spre felicitarea patriei si multe altele, au petreotece noptate; era Mercuri demintia' anu pomitu etera Mociu — in frunte volendiu flumaru nationale si maghiara. Intrandu in Mociu el' intrupina Iosifu Mog'a, cu o vorbire frumoasa, adrestata catra romanu. Ordinea nu s'a desintulatu pesa diuinate locuintii el' Sale d. Iosifu Hosszu, de unde totu Mociuu resuna de exclamariu loru cele viue. Ilustriteza Sa a pasitu int're densi si prin o vorbire scurta, dar plina de iubire int're unu modu adaveratu oratoricu si exprima bocnira, ca nu si unu perdatu incredere in densulu, ce se pota explicu din numerulu frumosuu, in care erau adunati, — ca au ramas constanti, si iubirea loru neclatita etc. etc. — Dopu aceea etera a tinutu o vorbire din. Iosifu Mog'a — si alegatori nostri int're vivate pline de loou romanescu se apropiu de loculu decisu spre alegere. Inainte de a se incepe alegere, j'udi procesuali, cari vrura a tiea reporturi, atata' catu si magnatii fora departu prin intielegintia romana din m'ieloculu poporulu: „Astadi nu cunoschemu solgabariz nici grofi, nici barocul!“ — S'au departatu si totosi a avutu de luoru tota intielegintia romana spre a nu concede se sedna poporulu egitariu straini, spre a putu impedece comisia, care consteta afara de unulu totu din membrii partiei lui Inczedi, se nu insiele. — Privese acum in ordine siediudu poporulu romanu in vestimintele sale nationale, privese etera'su sa nobilia, si la-cerale luente de radielu st'oruli, cari cuventulu „Romanu, sange de romanu!“ i le putasu storce si in „oubulu celu mai moderatu pronuntiate de unulu si altulu din intielegintia romana, si to va surprinde druzere, — ochiulu teu le va repeti! Toti ai nostri anu ramas constanti fideli, numai dintre nobili amu perdatu chiaru unu numeru frumosu. Dintre acestia su excludu nobili romani din Cosma, carora apromitendule bani nemioi nostri, — care apromisiune spre dau'a acelor'a nu si au implinitu maghiarii — domnulu protopopu locale Chietiasu nu l'a pututu reit'orece despre druzemu retaciu, — Alegerea a decursu int're lupule cele mai incordate spirituale, daru nici decatu corporale, inependuse dela 9 ore demintia' pana la 1/4 ore dopa amiedi, candu s'a fi finitu.

Firescu, ca s'a fostu inaintatu mai namu a treia parte dintre alegatori, parte dinu ocupati cu economi'a, mai multu inase, fiindca j'udi proosualu numai in astelu care le-au fostu sedusu per partea loru, su publicatu instructiunile de alegere'su. Fiainduse alegerea la 1/4 per 4, ar' fi trebuitu onforu legioru de alegere se inchida protocoile; inase din cauza autentionata, se concede partiei lui Inczedi acelu timpulu de una era, in care are dreptu de asiu college votanti. Hei! prefavore! — S'au si dimisus per aste 6 carutie din partea acestora, inase numai 5 votanti anu mai pututu pescei. La timpulu decisu spre inchierea protocoilelor a pretinut intielegintia romana: Se se inchida protocoile, si numai decatu s'a si implinitu. Romanii nostri elu nu s'au fostu departatu dela loculu alegerei, ei asteptau resolutivea; candu partia' incedianu mintenu dopa votiare nu s'a lasatu se se mai vedea.

Cu ambitioe privies ai nostri imbracati in vestimintele lor simple nationale pre unulu si altulu dintre domni maghiari, cari prin imbracamintelu loru pompose cautu autoritate inaintea romaniloru; dara acestia i contemnanu, sciindu ca nobilitate cmului sta in nobilitate animice, autoritate inase in anima curaga intrumestiatu cu laurele energiei si ale curagioru, si candu pasise acum Ajtai Gyögy per calulu lui Patsaki, pomposu investimintu, plinu de superbia, pote ca se arate romaniloru, ce calu frumosu posedu, si rigara acestia: „Se tralacea calu

*) Vedu pentru de aceste trebii politice au altelu maghiarii petulendine de j'udi procesuali totu maghiarii de ai, ca si se ne pota vinde cu ciogulu si votulu poporulu nostru incedianu. Eca se aderescu temerulu nostre, ca deca nu vomu ave teritoriu si alegeri desoibite, pe calu ne competu, vomu deveni et' paria'su celu pociu a cinea rotu in patriane. D. cons. I. Hosszu se i'le in serioasa consideratieu acesta asteptare, deca ve salvarea vietii politice nationale a romaniloru, facu de care nu mai e neci o sperare de viatice. — R.

are societatea academica cu un venit anual deocamdata de patru mii galbeni. Binecuvantarea Cerului preste ca, pentruca se fia si se remana altorua saern ala sciintieloru si ecutulu apuratoru ala limbei nationale! —

Bucuresti. A. S'a Domnitorulu a binevoitu la aniversarea Inalt. ser parinte princ. reg. de Hohenzollern Siegsmaringen in 26 Aug. a introni la prandiu pe dd. ministri, gen. Gulescu, inspectoru generalu ala gurdiei nationale si pe d. prefectu ala politiei capitale. —

D. V. A. Ureche, directorele generalu ala muzei de culte si instructiune a pornitu la expozitiunea din Parisu spre a face studiu asupra specialitatii de instructiune, care s'a reprezentatu in expozitiunea universalu. Asteptam multa dela experientia ce o va face. —

Tromp. Carp. aduce o multime de depesi si corespondente trimise de catre jidovii din Moldo'va pe la omenii loru din Engliera, la rabini, depeiele lordului Stanley contra d. Green si ale acestuia contra celu si altei, prin care se dovedese, ca jidovii din Iasi, unde se afia la 20.000 familie, au miscatu ascheronta, pentruca se nu fia bantuiti dela arendile, hanurile, cerceimile si alte afaceri, ce le avura 'n mana, descriindu ca cele mai negre colorii martratarile, cum dicea ei, ce le-au venit din partea noului guvern prin d. min. Brateanu. Suntu prd interesante din multe puncte de vedere aceste depesi, care dovedescu, catu de venosi suntu jidovii intru sperarea intereselor loru fara crutiunde de orice sacrificiu. Publicam si noi corespondenti' a comitatii israelitice din Iasi trimisa dd. baroni: Rothschild, d'antefora, comunicata lordului englez Stanley la 23 Maiu: (Traductiune telegrafica.)

Ministrulu din intru Brateanu, interpretandu intr'unu modu falsu legile si regulamentele cadute de multu in desuetudine, si cari pre langa acestea au fostu abrogate de constitutiuni si novele codice-civile, a ordonatu printr'una circularu adreasta prefectiunilor, ignorand imediat a tuturu coregionarilor nostri din arendasiile, hanurile si oricumele de sate ocupate de dinsi si a snulatu cu despretulu tuturu legiuru publice si private, printr'una singura trasatura de condicti contractele ce guvernemntulu si particularii au incheiatu cu jidovii. Acestu ministru a insemnatu s'jngerea sa de curandu in Iasi prin barbarie si mai mari, ordonandu un felu de incuiziitiune contra tuturu jidoviloru sub prestece de vagabundagiu. Politia, care sub directiunea ministrulu a reflatu de pre strate una multime de jidovi, fari nici una forma judiciaria, fura distinctiune de etate si de conditiune, i'a pusu in tere si printr'una brutalitate fara temere i'a transportatu in tornu preste Dunare. Acestu tristu spectaculu insocitu pre de o parte prin uralele batjocoriri ale populatiunii si pre de alta parte prin vietele nenorocitorulu nostri coregionari, este reinito pentru fiacare di pre strate din Iasi, si pre fiacare di acasta stare a hoioriloru devine si mai prapaditoare. Espusi la acasta persecutiune care este scitatu prin agitatiunile onoru capi de partii, si temenduse de nuu macela generale, noi imploramu protectiunea v'stra cerenduse de a face tote putintiele spre a scapa pre nenorocitiuru nostri coregionari in Iasi de s'ortea care 'i ameninta.

Acasta depesi ve vine dela Siretu ca-i necu temutu a vi o transmite din Iasi.

Dep. comitatuele jidovecesu din Iasi contra marele Rabinu. Comunicata lordulu Stanley de catre Rabinu la 23 Maiu. (Traductiune telegrafica.) Vamu trimisi mai multe depesi. Sontem in Iasi, in notoru de 20.000 de familie, in ceolu mai mare periculu pentru vietele nostre. Omenii nu gonescu pre strade, ne punu in fers, gonit nu seimu unde. Aprupe 300 familie suntu deja ruiate. La facere momentu nuntelu amestiatu de a fi sterpiti. Pentru numele lui Dumnezeu faceti totu spre a se transmite una depesi de la guv. englezu contra consuletulu englezu la Iasi spre a ne lna sub protectiunea sa. — (Va urmk.)

Cronica externa.

FRANCIA. Parisu 6 Sept. (Crisa in aliantie). Diurnalulu „Situatiunea” publicu nuu

extractu din tractatulu de aliantie intru Prusia si Austria, care consta din 12 art. Compromisulu de castpenia ce, ca Prusii prin acestu tractatu apromite Austriei in orisutu deplina libertate a sctiunii. Deoa Austria se va invoi a nu pune nici o pedeca din partesi la desvoltau Prusiei in Germani'a.

Austri'a cerea, ca Prusii se respecteze ne-dependenti'a si suveranitatele principioru germani si se de' interdectu teritoriale necuaste afara de Schleswig-Holstein. Prusia se si sustiuna numi diplomatia si puterea armata a stateloru germane cu dreptulu de a reprezenta Germani'a in afara. „Situatiunea” adagea, ca astielu imperu ale Prusiei ar deveni recunoscutu imperu ale Germaniei si ca acestu proiectu de aliantie fu propus in Viena de cont. Reek iniatoe de misiunea ce Taufkirchen. Combinandu acestu descoperire cu pozitiunea cea critica a Ceast si judecandu continuarea armarii, ce o face Francia acum cu mare intetire, ordonandu se organiza corpulu de puscatori liberi in departemntele orientale ale la 40 mii, si intarindu paurile si inaltimile desloriloru de catre Rinu si mai vertosu de catre Luxemburg, de unde au esitu prosienii, apoi trebuie se fia nuu ce, care imbuldiescu pe Europ'a la unu reablu, cu tote ascurile de paos; trebuie, ca Rusia si Prusia nu voru a respecta tractatele dela Prag'a si celu dela Parisu.

Pe lunga aceste Francia mai intarece a perarea cetatiloru prin artileria civila si guardia nationale, d. e. pentru Lyon s'a si pusula cale. Armariu voru inmorntata libertatele si averile civile! —

IN SPANIA insarcinatiea procede. Gen. Primu se afia in capulu unui regimu provisoriu in Coruna, dispune preste 18 mii armati. —

RUSIA scitia focu in Bulgari'a. „Luvallidulu rusescu” dice: ca pentruca bulgari se'ai elupte libertatez trebuie se se scole tote poporele slavice de sudu si se spriginiesca rescularea loru. —

SERBIA a si inceputu cu protestu apru intru nota in contra sferii dela Ruscicu; ea pretende deapnera si pedepirea amplioatiilor turci, cari luara parte la afra de pe corabia „Germania”, restitutie d'annui, ascurate de exercitiulu drepturiloru la pasari, pe cari le vatama turcii, si obligarea Portii, ce pe viitoru va face necesible asemece acte de sila. —

In Bulgari'a se stacera insurgenti cu baschi-bozuchi, dintre cari su cadutu 30 inisi in manile insurgente. La satulu Troianu au cadutu vro 250 turci, lasandu multe armati si care in manile insurgentiuru, acum Mihad-Pasia incepe a tracta cu insurgenti. —

La Constantinopole incepe a se apropia Rusia de Turcu, care trimise Czarulu presntu in oii arabici si primi pe internuntialu Ignatiu-fii la consultarii mai deaproe. Turcia e usorulu certii, ea susta sustientu de antagonismulu poteriloru si apoi ce s'ientu acasta a inceputu a face trombulu si in drepta si in stanga, cine o va mlatu acela e badiiorulu ei; in contra Rusiei si Prusiei o spera occidentulu si in contra acestuia Rusi'a, er' Angli'a remane radescu, ca se calce in compan'a ce vre se preponderaze.

Novissimu. Bucuresti 12 Sept. D. Antoniu Aroncu, min. justitiei si a datu demisiunea si in locu'i sa denumitu d. Gregoriu Argihopolu. Causa demisiunii sa vede din cuvintele dimisiunii date contra Domnitorulu, in cari dice, ca a primitu sarcina, ca se remana totu'deuna devotatu patriei si tronulu, si acum totu pentru acelesi paterne cuvinte trebuie se reintre in vietu' privata. — Punerea in lucrara a rezultatulu comisiuniloru de ancheta, ordinate inoa de f. min. Cretulescu, cu destituirea mai multoru barbati de pe la tribunale, a casinatu multe critice, care l'au silitu s'ai da demisiunea. — La o congrasu internationalu in Geneva Garibaldi avu primire entusiastice in 8 Sept. Elu a discu contra republicanii Genevesi; V'ne Genevesi, fii si lui Tell si ai lui Rousseau, ve este datu de restauratu monstrulu papalitati. Pentru a apera libertatez v'stra vomu lua cu totu armele. Servitiulu „Rom.”

— In Basel se face o contraadunare la cea din Geneva. Ea a decisu un programu totu spre scopulu paai, inse conlucrarile ce fia nu

mai intre margiile constitutiuniloru si legioloru anastatice. —

— In Mechen se tiene adunarea generala a reunituor catolicu. Oratori se plangu, ca bereserie ei lipsescu libertatez si ca in tote statele, unde domnesco liberalismulu, se persecuta bereserie. Ast'a o discu presied. Congresulu din Dellafaille si pretinde libertatez beresicului in tota activitatez sa. —

Rodu' 1 Sept. Sontemu rogati dela una frate din Rodu' a spre a publica, cumea dna Laura Pradanu, soa'a acestorulu din Nasensu ar fi repositu in 1-a Sept., fura ce se adauga vreo sapta natiunala, prin care s'ar fi destinu in vietu', incatu se pote servi de exemplu de imitatiune. Deoi tragemu atentiunea impartastitoriloru, ca publicari de acestea fara fapte si merite pentru natiune, scola, biserica, indiesertu si se voru mai impartasi, fia chiaru si depre dinu' dineloru fara de fapte nationale, fia or-cine altulu, care a repositu fora a lasa vreo sapta in folosulu publicu ala natiunii seu ala patriei. Cine traisecu nu numai pentru sene, ci si pentru inlozirea natiunii si apurarea intereselor ei, acela merita a se inregistra in cartile si organele natiunii, er' indiferentimulu fara pecatu, nu se pote distinge. —

CONCURSU.

Pentru ocuparea unei statuii de educatores de feliite la scola' romana in Siomont'a mare, capitale di districtulu Cetatei de petra, se deschide concursu.

Salariulu anualu e 300 l. v. a. curatu natiuro in localitatez scolei, impreunatu cu gradina de legume, 15 lb. pentru lemne de foc, onorariu moderatu dela fetiutele cele straine; — salariulu se va plati din cassa opidana in rate lunare.

Doritorile de a ocupa acestu postu de educatores au de a documenta:

1. Atestatu de botezu si moralitate.
2. Cumea sciu bine limba' romana, afara de acasta' a pe cea maghiara seu germana.
3. Cumea aciu perfectu lucrurile femeiesci de mana si alte lucruri ce se receru dela dame.

Preferatiu voru avei acele, cari au servitu paia acum ca educatores (inveiatorie) seu suntu educatu in ore-careva institutu.

Recursule suntu a se transmite pana in 26 Sept. a. c. la Comitetulu opidanu; cursulu scolearu se va incepe in 20 Oct. a. c.

Siomont'a mare in 19. Aug. 1867.

in numele comitetulu:

Vasilie Botanacu,

2-3 presiedinte.

BEIMEL et HERZ

Pest, Landstrasse Nr. 3.

si recomanda depozitulu seu de capetanie sustatoriu de 11 ani, de sapunu Apollo, (Apollo-Seife), care dela 15 Augustu este impreunatu cu depozitulu renumiteloru

Luminari Apollo

de tota s'ortea si in catamite deajunsu.

Subscrisii se roga pentru acordarii catu se pote de numerose si apromitu implinirea comisiuniloru date cu cea mai mare promptitudine.

Beimel et Herz,

2-6 (g.) Pest, Landstrasse Nr. 3.

Cursurile la bursa in 13. Sept. 1867 sta asi'a:

Galbeni imperatesci	—	—	5 fl. 90 cr. v.
Augsburg	—	—	121 „ 80
London	—	—	123 „ 75
Imprumutulu nationalu	—	—	87 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	694 „
Actiile bancuelu	—	—	183 „ 80

Obligatiile transilvane ale desaroinarii pamentulu in 9. Sept. 1867:

Bani 63-25 — Maria 63-75.